

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izjave razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Nemci in taktika kancelarja Hitlerja

RAZVOJ NEMŠKIH NOTRANJEPOLITIČNIH RAZMER.

Posledice imenovanja Adolfa Hitlerja za nemškega državnega kancelarja postajajo vedno bolj vidne na vseh področjih notranje in zunanje politike. Naša prvotna domneva, da Hitler ne sme in ne more misliti na demisijo, kakor voditelj parlamentarnih strank, dobiva vedno več verjetnosti. Indirektno je to povedal tudi sam v svojem zadnjem govoru v Sportpalastu. Čisto različne so pa tudi ta ktične podrobnosti narodnih socialistov, ki skušajo tudi v tem konpirati italijanske fašiste in hoditi po piratih in preizkušenih poteh. Dasi sedanjia Hitlerjeva vlada ni homogena vlada njegovega pokreta, je vendar dejstvo, da je program narodnih socialistov v njegovi najmočnejši in najdalekosežnejši. In ta program se že pričinja uveljavljati, dasi pomalem in zelo previdno. Namen te previdnosti je premočiti in preslepiti notranje in deloma tudi zunanje nasprotnike in oslabil ost njihove protiakcije.

Kaj hoče Hitler? Njegova najosnovnejša težnja je popolno pofašistenje Nemčije v duhu in obliki fašistične Italije. Ko je postal državni kancelar, se ni to zgodilo z revolucijo, kakor v Italiji, zato so tudi izostali vidni revolucionarni akti. To pa nikakor še ne pomeni, da teh aktov sploh ne bo. Hitler je previden in se dobro zaveda, da mora toči svoje nasprotnike polagoma in s posameznimi udarci. Če bi udaril nanje z enim samim udarcem dokler so še močni, bi ta udarec lahko padel v prazno in bi strmoglavil njega samega, če tolče ločeno, je to garancija za uspeh! Fašistična diktatura v Nemčiji se torej pričinja postopoma, s počasnim uvajanjem. Že dosedanjji ukrepi so opozicijo močno oslabil, vidnega odpora, ki bi presegal meje časniških napadov, pa niso izjavili. Svoboda tiska in govora že izginja, in to je veliko, celo zelo veliko. Nasprotnik je izgubil možnost neomejene besedne opozicije in borbe. Vse ostalo bo sledilo. Prvi bodo prišli na vrsto komunisti. Te bo vlada Adolfa Hitlerja udarila najbrže z razpustom njihove stranke še pred volitvami 5. marca ali pa prav gotovo takoj po njih. Če se to zgodi ob pravem trenutku, bo posledica absolutna večina narodnih socialistov v novem državnem zboru.

Volitve 5. marca bodo sicer za nadaljnji notranjepolitični položaj in sploh za nadaljno usodo Nemčije zelo važne, ne

bodo pa absolutno odločilne. Če bodo dobili narodni socialisti absolutno večino, kar ni izključeno, potem se bodo fašistične metode uvedle brez oklevanja, če se pa to ne zgodi, bo pot narodnih socialistov do končnega cilja težavnejša, a nikakor ne onemogočena. V obeh primerih pa je mogoče, da bo stari državni predsednik maršal von Hindenburg odložil svojo funkcijo in izginil s pozorišča. S tem bo Hitlerju najbolj ustrezno, in padla bo zadnja ovira za fašistično diktaturo. Prej se je veliko govorilo o možnosti, ki bi po tej demisiji pripravila teren vrnitvi Hohenzollerncev na nemški prestol, sedaj pa je iz izjav kancelarja Hitlerja postalo čisto gotovo, da narodni socialisti prav nič ne mislijo niti na bivšega cesarja Viljema niti na bivšega prestolonaslednika. Če se bo stari Hindenburg umaknil, bo stopil po vsej verjetnosti na njegovo mesto Adolf Hitler. S tem pa osebni ambiciji sedanjega kancelarja še ne bo konec, kajti zdi se, da ni imel čisto neprav neki komunistični list, ki je te dni objavil senzacijo, da sanja Adolf Hitler o tretjem nemškem cesarstvu pod svojim lastnim žezlom!

Vprašanje je sedaj le, če nasprotniki narodnega socializma na levi in na desni ne bodo prezgodaj uvideli, kakšno usodo jim je namenil Hitler? Zaenkrat se zdi, da se oni na desnici, ki so sedaj zastopani celo v mešani vladi, bolj jasno zavedajo nevarnosti, kakor oni na levi. Prav ti so zato bolj nevarni kakor n. pr. komunisti, socialisti, centrumovci itd. Če pa se jim sedaj ne posreči pripraviti možnosti odstranitve Hitlerja v primeru nevarnosti, bo njihova usoda docela enaka oni italijanskim desničarjem. S prva bodo morali biti neprosto voljni Hitlerjevi pomočniki, ko pa si bodo s tem izpodkopali sami tla, jih bo »vodja« vrgetl v politično ropotnico. Položaj je torej dosti bolj resen, kakor bi se utegnlo soditi nasplošno. Pred našimi očmi nastaja sicer stopnjema, a po jasnem programu fašistična velesila Nemčija, oklepajoča skupaj z Italijo vse ostale države srednje in zahodne Evrope z obročem reakcije in deleč jo, če prištejemo še Avstrijo in Madžarsko, na dva ločena dela. Zgodi se torej lahko že v najbližjem času, da bo Evropo presegal od severa do juga italijansko-nemški fašizem.

Organiziranje vpadov v Jugoslavijo

DANAŠNJI SESTANEK SVETA MALE ANTANTE. ODKRITJA DUNAJSKEGA »MORGENA«, MAHINACIJE MADŽARSKE IN ITALIJE.

PARIZ, 14. februarja. Journal des Debats objavlja kratek članek pod naslovom »Hirtenberška afera in mala antanta«, v katerem pravi med drugim: »Stalni svet male antante, ki je bil ustvarjen na zadnji konferenci v Beogradu, bo imel svoj prvi sestanek danes. Zunanji ministri Jevtić, Titulescu in Beneš se bodo zlasti bavili z vprašanjem tajnega oboroževanja neklih držav srednje Evrope.« List izraža upanje, da bo stalni svet male antante naposled sklenil predložiti svetu Društva narodov vprašanje hirtenberške afele in tajnega oboroževanja Madžarske.

DUNAJ, 14. februarja. Včerajšnji »Der Morgen« objavila članek o koraku angleškega in francoskega poslanika pri avstrijski vladi v zvezi s vprašanjem t. hotapljenia orožja. List pravi, da Anglija in Francija vztrajata na tem, da se mora

to vprašanje popolnoma razjasniti, ker sta bili obveščeni o pripravi italijansko - madžarski akciji proti Jugoslaviji. Madžarska ima nalogo, da lnsenira na jugoslovanski meji neke vrste gverilsko vojno, za katero pa bo Madžarska odklonila vsako odgovornost, prav tako, kakor sedaj trdi, da ji ni o hirtenberški oferi nič znanega. Popolnoma gotovo pa je, da je bila velika večina vojnega materiala že poslana iz Italije na Madžarsko. Napad na jugoslovansko mejo se pa ne bo izvedel samo z madžarske strani, temveč tudi z neke druge. List meni, da bo dobil o teh načrtih podrobno obvestilo o priliki odgovora na socialistično interpelacijo v spodnji zbornici, ki bo podan prihodnji teden o priliki vprašanja tede talinstvene smrti neke ugledne Al-banke (Zene Vlore).

Spreminjanje Nemčije v fašistično državo

INTERESANTNA VEST LISTA »IL RESTO DEL CARLINO«. WÜRTEMBERŠKI PREDSEDNIK BOLZ PROTI HUGENBERGU IN PRUSKEMU DUHU.

RIM, 14. februarja. Berlinski poročevalec lista »Resto del Carlino« se je razgovarjal z nekim članom Hitlerjeve vlade, ki mu je pojasnil vladni program in naglasil, da ima sedanja vlada težko nalogo spremeniti Nemčijo v fašistično državo. Kakor trdi »Resto del Carlino«, ta član vlade ni narodni socialist, temveč je član neke zmerne desničarske stranke. Po njegovem mnenju je v Nemčiji v teku velika nacionalna revolucija, ki pa mora prehoditi več etap. Nemška revolucija je naperjena proti parlamentarni državi. Ta revolucija se je začela v trenutku, ko se je Brüning odrekel parlamentarnih tradicij katoliškega centra in pokazal naklonjenost protiparlamentarnim strujam. Z druge strani pa je izvajal Hitler revolucijo v širokih ljudskih plasteh. Tako sta se

srečali dve revoluciji. Prva od zgoraj, druga od spodaj, general von Schleicher pa je skušal najti kompromis med obema revolucijama. Posrečilo se je pa šele vladi Hitler-Hugenberg-Papen, da je strnila obe revoluciji v eno samo, ki hoče ustvariti in izvesti nemški fašizem.

BERLIN, 14. februarja. Predsednik württemberške države Bolz je ob neki priliki izjavil: »Borimo se proti nadvladi hugenberškega duha, ker je ta duh pruski, protestantovski in junkerski. Ostati moramo zvesti Hitlerju in se ne smemo podati za Hugenbergom. Borba, ki jo preživljamo danes, bo ime la velike posledice, kakor jih je imela svetovna vojna, in zato nikakor ne smemo dovoliti, da zgubimo vojno tudi še drugič!«

Izstop Japonske iz Društva narodov

SPOR ZARADI MANDŽURIJE SE RAZVIJA V KATASTROFO. NEUGODEN POLOŽAJ DRUŠTVA NARODOV.

TOKIO, 14. februarja. Računa se, da je Japonska poslala sinoči svoj odgovor Društvu narodov. Kakor doznava agencija »Reuter« iz uradnega vira, je vsebina odgovora kategorično negativna. Japonska bo vso odgovornost za ono, kar se je zgodilo, prevzela na Društvo narodov, pri katerem bo tudi takoj napovedala svoj izstop.

LONDON, 14. februarja. Angleški tisk kaže velike skrbi zaradi posledic, ki bodo nastale zaradi poročila odbora devetnaestorice o mandžurskem konfliktu. »Daily Telegraph« meni, da je poročilo sicer res resilo čast Društva narodov, toda ne dá se govoriti o kak-

kem sporazumu. »Morning Post« piše, da je zašlo Društvo narodov, z njim vred pa seveda tudi Anglija, v zelo neprijeten položaj, in če se bo hotela do te poti nadaljevati, mora slediti neizogibna katastrofa. Pa tudi vsak korak nazaj bo zahteval težke izgube in žrtve. »Daily Herald« se tudi boji, da se bo vse to končalo s katastrofo.

ŽENEVA, 14. februarja. Odbor devetnaestorice je imel včeraj jutraj tajno sejo, na kateri je proučeval načrt poročila, kakor ga je izdelal redakcijski odbor in ki predvidevi sklicanje posebne seje sveta Društva narodov.

Zasedanje banovinskega sveta

LJUBLJANA, 14. februarja. Jutri se bo sestaj k rednemu zasedanju banovinski svet dravske banovine, ki bo razpravljaj o banovinskem proračunu za prihodnje proračunsko leto, ki je predviden na 95.498.183 Din, dočim je znašal lanski proračun 111 milijonov Din. Letošnji proračun je torej manjši od lanskega za 16.400.000 Din. Dohodki krijejo vse predvidene izdatke.

Zaupnica Daladierjeve vlade

PARIZ, 14. februarja. Po štirinajsturni seji, ki je trajala vso noč, je bil sprejet vladni predlog o proračunskih dvanaestlinah obenem s sanacijskim na črtom vred s 351 proti 238 glasovom. Vlada je združila s tem tudi vprašanje zaupnice in je torej dosegla zelo lepo zmago. Listi z veseljem pozdravljajo to dejstvo in ga označujejo kot zmago razuma in uvidevnosti nad malenkostnimi predsodki.

IZ SKUPŠČINE IN SENATA.

BEograd, 14. februarja. Narodna skupščina je sprejela volilni zakon tako v generalni debati, kakor tudi v podrobni razpravi. Nato je skupščina sprejela poročilo posvetovalnega odbora za proučevanje predloga novega občinskega zakona. Davi se je sestaj tudi senat na kratko formalno sejo. Prihodnja seja bo 16. t. m.

Smrtna obsodba atentatorja

BEograd, 14. februarja. Pred sodiščem za zaščito države je bil danes zaključen proces proti Makedoncu Rajhu Randjelovu, obtoženemu, da je 21. septembra lanskega leta po nalogu VMRO organiziral atentat na brzovlak Beograd - Niš. Randjelov je v ta namen položil v neki voz III. razreda dva peklenška stroja, naravnana tako, da bi bila morala v Nišu eksplodirati. Oba stroja sta bila še pravočasno najdena in odstranjena, atentator pa je bil izsleden in aretiran. Obtoženec je svojo krivdo mirno priznal in je bil od sodišča obsojen na smrt.

POGREB NEUNKIRCHENŠKIH ŽRTEV

BERLIN, 14. februarja. Po uradnih poročilih iz Neunkirchena je število smrti žrtev končno ugotovljeno. Strašna plinska katastrofa je zahtevala 62 človeških življenj, med njimi 23 žensk in 5 otrok. Več oseb je nevarno ranjenih in so še vedno v smrtni nevarnosti. Pogreb nesrečnih žrtev bo danes.

STRAŠEN POTRES NA KITAJSKEM.

PARIZ, 14. februarja. Po vesteh iz Peipinga pripoveduje neka skupina trgovcev, ki je prispela tja na kameleh iz mesta Kaoti, da je nastal 26. decembra preteklega leta v zahodnem delu oblasti Kuangsu strašen potres, ki je do tal porušil več mest in aselbin, pri čemer je izgubilo življenje nad 70.000 ljudi.

Dnevne vesti

Obmejni promet na severni meji

V mesecu januarju je prekoračilo našo severno mejo skupno 11.541 oseb. Dopotovalo je 5.479 oseb, in sicer: 2.001 Jugoslovani, 2.401 Avstrijci, 531 Čehoslovakov, 213 Nemcev in 323 drugih. Preko Maribora je dopotovalo 1.867 Jugoslovani, 1.929 Avstrijci, 378 Čehoslovakov, 162 Nemcev in 268 drugih, skupno torej 4.604 osebe. Preko St. Ilje je dopotovalo 389, preko Cmureka 51, Dravograda 16, Prevalj 252, Radgone 149, Hodoša 10 in Labuda 8 oseb.

V istem času je odpotovalo iz Jugoslavije 6.062 oseb, in sicer: 2.842 Jugoslovani, 2.439 Avstrijci, 425 Čehoslovakov, 158 Nemcev in 198 drugih. Preko Maribora je odpotovalo 2.564 Jugoslovani, 1.942 Avstrijci, 370 Čehoslovakov, 115 Nemcev in 198 drugih, skupno 5.188 oseb. Preko St. Ilje je odpotovalo 412 oseb, preko Cmureka 40, Dravograda 21, Prevalj 196, Radgone 181, Hodoša 16 in preko Labuda 8 oseb.

V tranzitnem prometu, ki je bil največji z Italijo in Koroško, je potovalo v preteklem mesecu skupno 2.196 oseb. Na progi Maribor-Rakek 599, Rakek-Maribor 378, Prevalje-Maribor 130, Maribor-Prevalje 193, Prevalje-Labud 395 in Labud-Prevalje 411 oseb.

VESTE, KDAJ VAM BOMO VERJELI, da Vaša narodna zaveznost ni le prazna fraza? Kadar boste oglašali vse in iskali vse, kar rabite v MALIH OGLASIH edinega dnevnega glasila Slovencev v Mariboru in na Štajerskem, našega »VEČERNIKA«. Tedaj bomo imeli vsak dan vsaj eno stran malih oglasov. Da ne pozabite: NAŠI MALI OGLASI SO TAKO POCENI, DA JIH ZMORE PRAV VSAKDO! In ne pozabite dalje, da je naša uprava, ki jih sprejema, v GOSPOSKI ULICI 11.

Iz banovinske službe. Dosedanji asistent kirurškega oddelka tukajšnje bolnišnice g. dr. Slavko Vrbnjak je premeščen kot vodja kirurškega oddelka javne bolnišnice v Mursko Soboto; upravni uradnik Milan Florjančič v splošni bolnišnici v Mariboru pa je premeščen kot upravitelj javne bolnišnice v Murski Soboti.

Iz policijske službe. V včerajšnji notico pod tem naslovom se nam je vrnila neljuba pomota. G. Julij Cigoj ni bil imenovan za policijskega stražnika I. razreda, temveč za nadzornika pri tukajšnji mestni policiji.

Nov grob. Preteklo nedeljo je umrl v ljubljanski bolnišnici davčni kontrolor France Ramor iz Prevalj. Pokojnik je bil zelo priljubljen in je užival splošen ugled. Blag mu spomin!

Nocoj gostuje v gledališču priljubljeni tenor in bivši član našega odra g. Djuka Trbuhovič. Nastopil bo kot ritmojster Koltay v Abrahamovi opereti »Viktorija in njen huzar«. Nedvomno bodo številni ljubitelji Trbuhovičeve umetnosti veseli tega gostovanja in bo gledališče nocoj polno.

Razglas poštne direkcije. Dravska direkcija pošte in telegrafa razglasa: Poštna uprava je ugotovila, da mečejo nekatere tvrdke in družva večjo množino tiskovin v poštne nabiralnike tako, da jih včasih popolnoma napolnijo. Pri izpraznjevanju nabiralnikov se zato marsikatera pošiljka zatakne in raztrga. Direkcija opozarja, da morajo stranke, katere imajo večje število navadnih pisemskih pošilk, ali ako imajo pošiljke večji obseg, izročiti svojo pošto v roke uslužbenca, oziroma jih odložiti na mestu, ki je za to določeno.

Iz društva stanovanjskih najemnikov. Upravni odbor društva stanovanjskih najemnikov ima drevi ob pol 20. uri v gornji dvorani Nabavljalne zadrage redno odborovo sejo.

Pojasnilo o točenju pijač na debelo. Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal te dni naslednje pojasnilo: Po točki 2., člena III. pravilnika o trošarin-skem pravu je pod točenjem pijač na debelo razumeti prodajo vina nad 50 litrov, piva najmanj 25 litrov, špirta in žganja nad 100 litrov, ostalih pijač, kakor tudi sadnega žganja, pridobljenega z destilacijo, pa najmanj 25 litrov.

Brezobzirnost avtomobilistov. Nešteto krat smo že opozarjali voznike avtov in motociklistov na pametno in zmerno vožnjo po mestu in njegovi neposredni okolici, a vsak opomin je zaman. Nekateri voznikom je res »hece«, če oškrope mimoidoče v takt meri, da jim pokvarijo najboljšo obleko. Tako histerično uživanje smo mogli te dni opaziti pri vozniku neke tukajšnje tvrdke, ko je vozil skozi Košake. Potniki, ki se ne morejo umakniti, so v neprestanem strahu pred to blazno vožnjo. Je res, kakor se je izrazil okoličan, ki ga je avtomobil do skrajnosti oblatil: »Odslej ne bomo smeli niti iz hiše. Kaj res ni nobene postave, ki bi tej predrznosti napravila konec?« Ljudstvo se na ta način razburja, ker se čuti izživljeno in zapostavljeno in tudi utrpí gospodarsko škodo.

Ustanovni občni zbor društva državnih upokoencev. Preteklo nedeljo popoldne je bil v dvorani Nabavljalne zadruge na Rotovškem trgu ustanovni občni zbor društva državnih upokoencev, ki se ga je udeležilo precejšnje število upokoencev in upokoencev vseh strok državne službe. Navzoč je bil tudi serator dr. Miroslav Ploj. Po temeljitem pojasnilu raznih govornikov o vzrokih in pomenu ustanovitve samostojnega društva upokoencev v Mariboru, so bila prečitana že odobrena društvena pravila. Takoj se je vpisalo precejšnje število članov in je bil izvoljen društveni odbor. Svoj pristop sta prijavila tudi bivši veliki župan dr. Schaubach in upokojeni finančni ravnatelj Povalej ter še mnogi drugi odlični upokoenci. Med raznoterostmi je bila izrečena želja, da ostane društvo v najožjih prijateljskih stikih z društvom upokoencev v Ljubljani v svrhu vzajemnega delovanja za zboljšanje položaja in za pravice upokoencev. Društvo je nepolitično in lahko pristopijo vsi upokoenci, brez razlike na prejšnji položaj in službo.

Sestanek upokojenega učiteljstva. Pretekli četrtek je bil v dvorani Nabavljalne zadrage na Rotovškem trgu sestanek upokojenega učiteljstva, na katerem so sklenili vsi navzoči pristopiti k skupnemu društvu državnih upokoencev v Mariboru. Nekateri so takoj vplačali vpisnino in polletno članarino. Določeni so bili tudi člani, ki bodo zastopali upokojeno učiteljstvo v novem društvu.

Abiturientom trgovske akademije. Po načelu »Svoji k svojim« pozivamo vse abituriente trgovske akademije, da se udeležijo sestanka, ki bo v četrtek 16. t. m. ob 20. uri pri »Zamorcu«. Na sestanku bomo razpravljali o ustanovi društva abiturientov trgovske akademije.

Službeni list Dravske banovine objavlja v letošnji 12. številki: Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o podpori orim, ki jim nedostaja hrane; uredba o uporabljanju odredb zakona o bilanciranju državnih vrednostnih papirjev tudi na vrednostne papirje, po katerih jamči država za izplačilo kuponov; navodila o izvrševanju uredbe o podpori skladu pomožnega osebja v državni službi; popravek v čl. 16. uredbe o posredovalnem postopku; dopolnitev pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami; objavo o tretjem rednem zasedanju banovinskega sveta; navodila glede registracije bank in zavarovalnic; nadalje objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu, spremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev ter razne objave iz »Službenih Novin«.

V soboto 18. februarja družabni večer Glasbene Matice. Od 20.—21. ure koncert — Narodni dom — White star. — Vstopnice v trafikah Gnuš. Banovinska hranilnica.

Slovensko obrtno društvo opozarja obrtništvo na zelo ro in poučljivo predavanje, katero bo v Slovensko trgovsko društvo v sredo 17. t. m. ob 20. uri zvečer v prostorih restavracije »Orel«. Predaval bo uradnik Narodne banke g. Tavčar. o možnosti in sredstvih za omiljenje sedanjega zastoja v našem gospodarstvu. Ker bo to predavanje v pouk in ravnanje v smeri našega gospodarstva, je za železi, da naše obrtništvo tega važnega in poučnega predavanja polnoštevilno udeleži!

Zanimivo predavanje v Ptuj. V nedeljo popoldne ob 15. uri je predaval v ptujskem mestnem gledališču naš pisatelj Fr. S. Finžgar o »Panonskih Slovincih«. Opisal je svojo lansko pot mimo Blatnega jezera v Budimpešto in nanižal na to vso zgodovino zatrtih bratov na Madžarskem, katerih zadnji ostanki so naši sedanji Prekmurci. Zanimivo predavanje je bilo zelo dobro obiskano.

Vsi lastniki osebnih in tovornih avtomobilov, autobusov, avtotaksijev, traktorjev, motociklov, fiakerskih vozov in koles se pozivajo, da jih takoj prijavijo pristojnemu upravnemu oblastvu (v mestu policiji), nabavijo si prometne knjižice ter plačajo ustrezno takso pri davčni upravi. Potrdila o plačani taksi za lani se mora prinesiti s seboj. Zoper zamudnike se bo uvedlo kazensko postopanje. Obveznost, podati prijavo in plačati prijavno ter letno takso, nastane: a) za nova in prekupljena vozila od dne,

MONTMARTRE? MONTPARASSE?

VELIKA BOHEMSKA REDUTA
I. S. S. K. MARBORA 28. FEAR

ko se kupijo, najkasneje pa v 15 dneh; če je letna taksa za prekupljeno vozilo za tekoče leto že pobrana od prodajalca, plača novi lastnik samo prijavno takso; b) za neuporabna vozila v 15 dneh od dne popravila; c) za vozila, ki niso premenila lastnika, na področju uprave mesta Maribora izza 1. januarja do konca meseca februarja, v drugih krajih pa izza 1. januarja do 31. januarja vsakega leta. Prijavna taksa se plačuje v znakah in se lepi na prijavo samo, letna taksa pa se plačuje v gotovini in se polaga pri pristojni davčni upravi. Prijavnina in letna taksa se ne vrne, če se vozilo med letom odsvoji ali vzame iz robe. Lastniki vozil, katerih vozniki nimajo pri sebi predpisanega odobriča za rabo vozila, se kaznujejo za vsak primer s kaznijo po 100 dinarjev. Lastniki vozil, ki jih v določenem roku ne prijavijo in ne plačajo takse iz te tarifne postavke, se kaznujejo, in sicer: a) za nova in popravljena vozila s trikratnim zneskom prijave in letne takse; b) za prekupljena vozila poleg redne takse z zneskom od 300 do 1000 Din; c) za vozila, ki niso premenila lastnika, s polovico zneska redne takse. Prodajalec vozila se kaznuje z zneskom od 100 do 500 Din, če o prodaji ne obvesti v 5 dneh pristojnega policijskega oblastva.

Angleško društvo priredi jutri v sredo ob 20. uri v državni realni gimnaziji zanimivo predavanje, ki ga bodo spremljale skioptične slike. Predavala bo Miss Oxley, in sicer o »History and peculiarities of engl. public schools«. Vabimo vse člane in prijatelje angleškega jezika, da se predavanja udeležijo v čim večjem številu.

Nalezljive bolezni. Za nalezljivimi boleznimi je obolelo v Sloveniji v času od 15. do 21. januarja 300 oseb in sicer: za davico 168, škrlatinko 34, tifusom 33, šenonom 19, ošpicami 18, otrpijem tiliika 6, otročniško vročico 3, dušljivim kašljem pa 1 oseba.

Pred ustanovitvijo vsedrjavne zveze trgovskih združenj. Na pobudo srbskega trgovskega združenja so storjeni ukrepi za ustanovitev zveze trgovskih združenj za vso državo. Izdelan je že načrt in bo poslan vsem trgovskim združenjem v izjavo. Ko bodo pripravljala dela končana, bo sklican kongres, na katerem bo končno ustanovljena zveza, sprejeta bodo pravila in izvoljen bo upravni odbor.

Povišanje nemških carin ni veljavno za balkanske države. Povišanje carinskih taks na živino in koruzo v Nemčiji ne velja za uvoz iz balkanskih držav. Te takse se bodo pobirale le od živine in koruze, ki dospe iz Severne Amerike in iz Danske.

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroči »Franz Josefova« grenčica najlažje olajšanje.

Na odno gledališče

Repertoar.

Torek, 14. februarja ob 20. uri »Viktorija in njen huzar«. Gostovanje Djuke Trbuhoviča.

Sreda, 15. februarja ob 20. uri »Grofica Marica«. Gostovanje Djuke Trbuhoviča.

Četrtek, 16. februarja ob 20. uri: »Švejk — drugi del«. Red A.

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem kataru, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenju oči in ušes skrbimo za to, da čisto očistimo temeljito želodec in črevo z uporabo naravnih »Franz Josefove« grenčice. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja sve dočijo, da »Franz Josefova« voda dobro služi tudi pri šepu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Občinski zakon v odboru odobren. Skupščinski odbor, ki je razpravljal o občinskem zakonu, je preteklo soboto dokončal svoje delo. Zadevno poročilo bo danes predloženo plenumu narodne skupščine in pride v razpravo takoj po sprejetju volilnega zakona.

Grajski kino: Danes zadnji dan krasen pomorski film »Oklopica Emden«. Naš prihodnji film: najboljša in najnovejša Abrahamova opereta: »Ljubezer z neba«. Krasen vesel film, v katerem igrajo glavne vloge: šarmantni in galantni ljubljeneec vseh dam Herman Thimig, očarljivo črna oka in črnolasa Magda Schneider in pa kralj vseh komikov, vedno ponižani toda vedno veseli in dobro razpoloženi Szakall. Kritika pravi o tem filmu: Zopet po dolgem času film Hermanna Thimiga ki navdušuje.

Kino Union. Do vključno četrta najnovejša opereta P. Abrahama »Halo Baby« s Hermanom Thimigom, Marto Eggerthovo in Ernstom Verebesom. Opereta najslajših ljubavnih čuvstev, polna očarljivih melodij in krasnega petja. Film, o katerem bo sanjalo in ga prepevalo vse mesto.

Zasačen tihotapec. Organa finančne kontrole Alojzij Lorenčan in Ivan Božič ter orožniški narednik Ivan Krušič so imeli včeraj srečni dan. Ko sta se okrog pol 9. ure zvečer vračala iz Avstrije avtotakšni šofer Miroslav Riedl in njegova zaročenka Albina Plarinčeva, so na meji natančneje pregledali avto. Presenečeni so bili, ko so našli pod avtomobilom posebno napravo, iz katerega so izvlekli okrog 42 kg cigaretne papirja, 3 in pol kg kreslinih kamenčkov za vžigalnice ter skoraj 5 kg saharina. Finančni organi so imeli Riedla že delj časa na sumu, znal pa se je vedno tako spretno izmikati, da so mu šele sinoči prišli na sled. Zaprleli so mu avto in vse tihotapsko blago, njega in njegovo zaročenko Albino so pa aretirali in oddali glavni carinarnici v Mariboru. Pri zaslišanju so ugotovili, da je Albina popolnoma nedolžna in so jo zato izpustili. Riedla bodo obdržali še nadalje v zaporu.

S palico po glavi. V Boču nad Selnico ob Muri je nekdo napadel 42letnega zagorja Antona Pungerla iz Boča in ga tako hudo udaril s palico po glavi, da je omedlel. Nezvestnega so ga našli ljudje ob cesti in ga spravili v mariborsko bolnišnico.

Mlada prefriganka. Danes dopoldne se je zgledal na tukajšnji policiji prevoznik Milan Hrovatin iz Vrbanove ulice in prijavil, da je poslal svojega šletnega sina Milana v Rižnikovo trgovino v Gosposko ulico. Tam je Milan po naročilu nakupil razno specerijsko blago v vrednosti 32 Din. Ker pa sinčka le predlogo ni bilo domov, je jelo očeta skrbeti in mu je šel nasproti. Našel ga je na vogalu Slovenske in Gledališke ulice, kjer je nosti 32 Dir. Ker pa sinčka le predlogo svojemu očetu, da se mu je pridružil, ko je prišel iz trgovine, neka dekla, stara okrog 17 let ter se mu poudila, da mu bo pomagala nesti težko nabasano košaro. Deček se je dal pregovoriti in je izročil dekletu košaro. Ko pa sta dospela do gledališča, mu je dekle naročilo naj jo počaka. Fantek je čakal in ga je čakajočega našel oče, mlada prefriganka pa je z vsem blagom izginila brez sledu.

Pred ureditvijo Aleksandrove ceste in promenade

MARIBOR DOBI MODERNO VELEMESTNO PROMENADO. STARE KOSTANJE BODO NADOMESTILI MLADI JAVORJI IN LIPE. DVA NAČRTA.

Mariborski občinski svet je na svoji zadnji seji razpravljaval o načrtu ureditve cestišča Aleksandrove ceste in moderne promenade poti med Trgom svobode in Cankarjevo ulico. Da je naše mesto potrebno take promenade, pač ne more nihče oporekati in moramo meščani biti le hvaležni mestnemu gradbenemu uradu, da je sprožil to misel, ki se bo verjetno še letos realizirala. Ko je dnevno časopisje prineslo vest, da se bodo posekali stari kostanji ob promenadi, so se nekateri prijatelji drevoreda ob Aleksandrovi cesti po nepotrebnem razburjali, ker niso bili poučeni, da ima mestni urad druge načrte, po katerih bo naše mesto pridobilo mnogo na zunanosti, da bodo namreč te stare kostanje nadomestili javorji in lipe in da se bodo uredile ob promenadni poti prijazne gredice.

Radi regulacije Aleksandrove ceste so morali odstraniti kostanjeva drevesa severno od Kopitarjeve ulice, ker so stala v črti cestnih robnikov. Prav tako pa ovirajo stari kostanji med Trgom svobode in Cankarjevo ulico tudi regulacijo hodnika, oziroma promenade. Stari kostanji na sedanji promenadi ne bi po ureditvi cestišča stali v vzporedni črti z obcestnim hodnikom, kar bi zelo kvantilo oko. Mirno pa priznajmo, da zaradi svoje neenakomerne rasti niso več v okras mestu, in bo mestna občina morala prekoslej misliti na to, da se stari kostanji tudi ob drugih ulicah odstranijo in zamenjajo z drugimi nasadi. Poleg tega pa so še škodljivi, ker s svojimi močnimi koreninami kvarijo razne podzemeljske kable, napeljavne in celo kanale. Radi regulacije cestišča se bo sedanja bešpot znatno razširila in bi stali kostanji sredi nje. Ker se bodo spomladi nadaljevala tlakovalna dela, je najlepša prilika, da se uredi tudi nasad od Trga svobode do Cankarjeve ulice, ne samo do Prešernove.

Mestni gradbeni urad mariborski se je glede ureditve promenade posvetoval z raznimi strokovnjaki. Idealen načrt je izdelal g. ing. arh. Saša Dev, po katerem naj bi se napravilo vzdolž promenade dolgo stopnišče, ki bi ga prekinjali po-

molji, sredi njih bi se pa nasadila nizka košata drevesa. Gredice okrog dreves naj bi se posejale s travo. Pogled na tako urejeno promenado z modernimi električnimi kandelabri bo naravnost velemesten in bo nudil prijazen vtis.

Obstoja pa še drug načrt, ki ga je izdelal mestni gradbeni urad in ki je iz finančnih razlogov nekoliko ugodnejši. Po tem načrtu delita promenadno pot od cestišča dva metra širok hodnik in 3 do 4 metre široka travna in cvetlična greda. Na gredi bi se nasadila drevoredna drevesa, kakor javorji in lipe. Greda bi bila prekinjena s stopnicami vodečimi na višjo ležečo promenado. Ob robu pa je predviden prostor za klopi. Pot med gredo in hišami bi bila izdelana iz betona, obrobni pasovi bi bili iz črnega bazalta, polja pa iz belega kremenjaka. Tudi ta

načrt ni slab, vendar je načrt ing. arh. Deva bolj priporočljiv.

V našem mestu nimamo nizkih nasadov, ki jih tako zelo goje druga mesta. Zato bo morala mestna občina mariborska pri urejanju trgov in morebiti celo nekaterih cestišč misliti na take nasade, ki so zelo hvaležni in poživljajo okolico. Ob ureditvi promenadne poti na Aleksandrovi cesti naj bi imeli merodajni faktorji pred očmi tudi ureditev Trga svobode in Jugoslovanskega trga, ker sta tudi ta dva potrebna preureditve.

Občinski svet je na zadnji seji odobril načrt ing. arh. Deva. Dela naj bi se izvršila na račun kaldrminskega fonda. Uvoz v pivovarno Union se bo opustil, ker tovarna ne obratuje več v takem obsegu in ji popolnoma zadostuje uvoz iz Razlagove ulice. Stari kostanji ob Aleksandrovi cesti med Trgom svobode in Cankarjevo ulico se bodo posekali. Gradbeni urad pa naj izdela tudi načrt, po katerem se bodo odstranila stara stanjeva drevesa tudi v drugih ulicah in cestah ter nadomestila s prikladnejšim drevjem.

Trezne misli slovenskega obrtnika

ZA SLOŽNO DELO V PROSPEH IN ČAST OBRTNİŠTVA.

Svetovna kriza je spravila obrtništvo v obupen položaj. Zato išče vsak posameznik pa tudi celota izhoda iz teh težkih razmer. Problem obrtništva pa ne more rešiti posameznik ali razcepljenost. Edina rešitev je v skupnosti, v strokovnih obligatoričnih združenjih, ali pa v prostovoljnih obrtnih druženjih. Obligatorne zadruge delujejo za gospodarski razvoj sicer le v okviru združenih pravil, dočim imajo prostovoljne obrtne organizacije širši politično-gospodarski delokrog. Za obrtnike so njihove organizacije koristnejše, ker posvečajo vso pažnjo tudi naraščanju, ki je danes ločen od celote in v nekaterih panogah organiziran celo v lastne organizacije, ki mu nudijo le polovičarsko izobrazbo. Da je temu tako, so pokazali zlasti nekateri tečajji pod okriljem naraščajskih organizacij, ki so bili brez nadzorstva strokovno izobraženih mojstrov. Obrtni zakon, pa tudi združna pravila predvidevajo, da delujejo in rešujejo obrtniške probleme pomočniki skupno z mojstri ločeno po posameznih strokah. Toda v Mariboru temu ni tako. Obrtniki so razcep-

ljeni v dva: celo v tri tabore, in je zato tudi združno oziroma društveno življenje temu primerno. In prav v tem je rakana našega slovenskega obrtništva, ki si ni v svesti resnega svojega stanovskega položaja, ki posveča vse premalo pažnje vzgoji obrtne mladine.

V obligatornih združenjih je delo omejeno na uradno poslovanje, in sicer na priglaševanje pomočnikov, sklepanje učnih pogodb, skrb za opravljanje vajeniških izkušenj, sklicevanje občnih zborov in še na nekatere manj pomembne formalnosti. Na nadaljnjo strokovno izobrazbo, na osamosvojitve pomočnikov v mojstre, na vzgojo vajencev pa do danes naše zadruge niso mislile. In prav radi tega bodo problemi obrtništva še dolgo čakali na rešitev. Zelo slabo luč pa meče na obrtništvo tudi dejstvo, da se še danes v 13. letu osvobođenja ločijo nekateri mariborski mojstri po narodnosti in strankarstvu. Posledica vsega tega pa je umazana konkurenca in cirkuška reklama, ki se je poslužujejo nekateri mariborski obrtniki, da na ta način prikrivajo svojo nesposobnost in

nesposobnost svojih pomočnikov. Taki obrtniki pa se radi izognejo vsake strokovne ali stanovske organizacije, jemljejo ugled poštemu obrtniku in ga ovirajo v njegovem stremljenju po napredku in gospodarskem izboljšanju položaja. Pripetilo se je že celo, da so taki ljudje spravili celo organizacijo ob dobro ime in ugled in so skušali spraviti celo širšo javnost v zmoto.

Zato bi bilo nujno potrebno, da bi se vsi pošteno misleči obrtniki čvrsto oklepali svojih organizacij skupno z svojimi pomočniki. Le na ta način bomo kos težkim preizkušnjam, ki nam jih vsem brez izjeme nalaga sedanost. Združeni v enotni fronti se bomo veliko lažje borili za svoje stanovske interese.

Toliko na splošno glede obrtniškega problema in njegove rešitve. Naj pa veljajo te misli tudi nekaterim posameznikom, ki so se v svoji stanovski gorečnosti spozabili tako daleč, da so jeli neopravičeni in nepoklicani napadati svoje stanovske tovariše iz gole zavisti, neoziraje se na škodo, ki jo s tem povzročajo celokupnemu obrtništvu. V pomankanju stanovske zavesti se po navadi taki ljudje, ki imajo najslabše obrtne klasifikacije, poslužujejo umazane konkurence in s tem oškodujejo odjemalca, škodijo svojim tovarišem in samemu sebi. Taki obrtniki so že v naprej obsojeni v propast, ali pa na selitev iz kraja v kraj, dokler ga odjemalci ne spoznajo in mu pokažejo hrbet.

Konkurenca med obrtniki naj bo v solidnem delu, ne pa v nizkih cenah. Naš stan bomo rešili le z skupnimi močmi v močni organizaciji, ker le v slogi je moč.

— Obrtnik.

Tudi slepci so ozdravljivi.

Po nekem poročilu iz Londona se je posrečilo ruskemu zdravniku profesorju Filatovu ozdraviti 24 slepcev z operacijo mrežnice. Dr. Filatov je demonstriral svoje senzacionalne rezultate na neki javni seji društva okulistov v Moskvi. Opisal je tudi svojo metodo, ki se je poslužuje v primerih, ko pacient oslepi zaradi mrežnice: iz bolne mrežnice se izreže majhen košček in se na njegovo mesto transplanta kos mrežnice iz kakega zdravega očesa. V ta namen zdravnik lahko uporabi oko, ki je bilo iz kateregakoli vzroka odstranjeno iz glave kakega bolnika. Zanimivo je dejstvo, da traja operacija največ 5 do 7 minut.

Jože Kostanjevec:

Naši starejši pisatelji

Kamor se obrneš, povsod sami jubileji. Večinoma petdesetletnice. Da se tudi jaz spominjam petdeset let nazaj, naj pokažem cenj. čitateljem s tem, da jim naštejem lepo številce naših prvobornih pisateljev v tistih težkolepih časih. Toda samo tistih, ki sem jih osebno poznal in ki se niso sramovali, da so me semtertja pritegnili v svojo sredo.

Janez Bleiweis. Kje so časi, ko smo dolge večere v gostih vrstah vedrili pod Tvojimi okni? Ko si l. 1881 za večno zatislil trudne oči, nam ni bilo lahko pri srcu.

Janez Trdina. Ni bilo dolgočasno v hotelu Lloyd v Ljubljani, ko si omizju predsedoval Ti in mu je kumoval Askerc. Pozno v noč smo zapuščali svojla sedišča, na potu proti domu zrl v duhu Tvoje Gorjance, polni lepih misli in načrtov.

Luka Svetec. Mož dela, neumoren! Sedela sva skupaj v okrajnem šolskem svetu v Litiji, videl sem vso Tvojo značajnost in požrtvovalnost. In delo Ti je prineslo visoko starost 95 let, ki je ne dočaka tako hitro drugi smrtnik. Da bi dobili še mnogo takšnih!

Fran Levstik. Velik spomin na Tvoje delo! In spomin na družabne večere v hotelu Oražen! Kaj smo vse odnašali od tam, bi vedeli povedati vsi, ki so k nim zahajali, a žal, ni jih več mnogo med živimi.

Josip Stritar. Kdo Te ne pozna in ne ve ceniti dela Tvojega duha? Osebno sem Te spoznal v Laškem, kjer si bival v pokojni, a prisostvoval sem slavnosti Tvojega velikega jubileja v Narodnem domu v Ljubljani. Nepozabni trenotki!

Josip Jurčič. Samo enkrat sem Te videl, a zato sem pozneje večkrat obiskal Muli vo in ob vsakem grmu srečal Tvoje Desetega brata.

Fran Erjavec. Nikdar ne bom pozabil Gorice, nikdar čitalnice v Vipavi, kjer si tolikrat posedal in pripovedoval čudovite pravljice iz naših dolin, brd in gora. Bil sem še mlad učitelj, mnogo mi je ostalo v glavi in srcu, kar sem pozneje s pridom porabil.

Maks Pleteršnik. Prvi moj učitelj slovenščine in humanističnih predmetov na gimnaziji v Ljubljani. Pozneje sva skupaj sedela v odboru Matice slovenske na Kongresnem trgu. Da si mi kot ubogemu študentu nekoč podaril lepe hlače, ne morem pozabiti, nosil sem jih več let in jih obrabil do kolen. Dolgo so bile spravljene v mojem sicer ne prenatlačenem kovčegu.

Simon Rutar. Zadnji sestanek v Ljubljani pred pošto l. 1903. Koliko bi vedel napisati o Tebi, o Tvojem delu, o Tvojem življenju!

Josip Marn. Tudi moj profesor slovenščine! Na vsak sv. Jožef, na dan svojega godu, sem dobil od njega v Alojzjevišče po 3 goldinarje. Kje so časi!

Fran Levec. Prvo svojo pesem sem mu poslal za Lj. Z. l. 1883. Objavil jo je l. III. 1883, a pisal mi je kot dijaku obširno pismo, kjer me je bodril in spodbujal k nadaljnjemu delu. Pozneje me je podpiral kjer je bilo mogoče. Njemu se imam v prvi vrsti zahvaliti, da sem prišel na yadnico učiteljskega itd. Kot odborniku Matice slovenske mi je pošiljal vse rokopise za Knezovo knjižnico v oceno in jezikovno popravilo. Zabavne knjižnice sem bil itak urednik. Moj bog, koliko prahu je dvignilo, ko sem vtihtapil v Knezovo knjižnico svoje »Spominne g. Ignacija Brumna«. Seveda anonično. Pri prvi seji Matice je bilo treba videti, kako so se nekateri gospodje žilili in zmerjali, kako se je mogla sprejeti v tako odlične knjige takšna svinjarija. No, prešlo je tudi to.

Rajko Pernšek. Delaven mož kot odbornik Matice slovenske. Prezgodaj je

Luka Pintar. Tudi Ti si odšel mnogo prezgodaj. Je že takšna usoda pri nas, da ne pusti živeti tistim, ki bi radi vztrajno in dolgo delali.

Pavlina Pajkova. Devet let sem bil star, ko sem Te spoznal in prvič videl. Iz Solkana si hodila v Gorico h ge. Lahajnarjevi, kjer sem stanoval. Še se spominjam, ko si mi izročila neko daljšo svojo pesem, da jo oddam v oceno svojemu bratrancu G., ki je bil ta čas v četrtem letniku bogoslovja.

Simon Gregorčič. Kje sem Te prvič videl? Na Gradišču nad Prvačino, kjer menda še sedaj stoji Tvoja skromna vila. V starem župnišču v kuhinji sem se stiskal zvečer s Teboj v kotu pri čaši Vipavca do polnoči. Potem sem tamkaj prenočil in se drugi dan vrnil v Batuje, kjer je župnikoval že pri g. Pavlini Pajkovi imenovani moj bratranec. K njemu si se zatekel, ko so Ti prepovedali maševati, on Ti je na Sveti večer odprl vrata in Ti dovolil, da si opraviš običajne tri sv. maše. Na lastno odgovornost, proti vsem šikanam in grožnjam! Naj v spoštovanje navedem njegovo ime: Fran Goljevčček. Pretekla so dolga leta. Nekega zimskega večera potrkam na vrata župnišča v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Ko sem imenoval svoje ime, so se vrata takoj odprla in bil sem dobrodošel kakor po navadi. Samo nekoliko bolj razposajena se mi je videla kuharica ko me je vedla v dekanovo sobo. Vedel sem takoj, da mora biti pri gostoljubnem dekanu Veselu nekaj posebnega. Nisem se motil. Vsak ob svoji steni so sloneli trije, ki so me sprejeli z odprtimi rokami. Bili so: dekan Ivan Vesel, Simon Gregorčič in Viktor Bežek. Na sredi sohe znana miza, polna vsakovrstnih mokrih in suhih dobrot. Seveda zopet do polnoči, midva z Bežkom še nekoliko dlje. Med drugim je takrat Gregorčič omenil da bi rad videl, kakšna je Ljubljana ob nedeljah. In tako se je zgodilo, da sva

se drugega dne, bila je sobota zvečer,

peljala v Ljubljano. O tej poti od Trnovega čez St. Peter v Ljubljano bi imel mnogo povedati, pa prihranim iz več vzrokov za drugič. Nazadnje sva se izkrcala, spremil sem ga do župnišča v Trnovem, kjer ga je težko pričakoval župnik-prijatelj Ivan Vrhovnik. Tam sva se ločila in se risva več videla. Pač pa sem bil pozneje na njegovem grobu na Vrsnem, kjer sem preživel v sanjah par ur.

Josip Pagliaruzzi. Tudi Tebe sem spoznal v Gorici pri že imenovani g. Lahajnar, kjer sem stanoval in kamor sta navadno zahajala z g. Pavlino Doljakovo, p. Pajkovo. Blag Ti spomin, predobro si bil, zato si odšel tako hitro!

Fran Maselj-Podlimbarski. Bili so težki časi, ki si jih nazadnje preživljal. Tvoj Gospodin Franjo Te je ubil. Zadržal sem Te videl med vojno v Domžalah, ko si prinesel l. 1916 od doma iz Krašnje v nahrbtniku, kolikor so si pač mogli odtrgati Tvoji sorodniki in prijatelji. Tista klop v Pulkavi, ki si na njej izdihnil, mi dostikrat prihaja v spomin.

Peter Bohinjec. Midva sva pa skupaj hlače trgala v Ljubljani. Nisi bil navaden človek. Pa temu se ni čuditi, saj si bil rojen na Visokem. Zadnjič sem Te obiskal na Tvojem službenem mestu v Dupljah l. 1918.

Naj še po vrsti naštejemo nekoliko starih znancev, ki, mislim, da še živijo in ne ostanejo pozabljeni med zanamstvom.

Ti so: Dr. Fran Zbašnik v Ljubljani. Ivo Trošt na Ježici pri Ljubljani. Engelbert Gangl v Ljubljani. Rudolf Maister v Mariboru. Fran Govekar v Ljubljani. dr. Ivo Šorli v Mariboru. Ksaver Meško na Selah pri Slovenjgradcu. Frančišek Finžgar na Gorenjskem.

S tem končam začasno, toda pride čas, ko bo treba še izpregovoriti in pravično osvetliti dela mnogih, zaslužnih prednikov. —

Svakinja

»Nikoli!« je siknila Hana in izginila na dvorišče. Starček je pobral svoj denar in ga zopet vteknil v žep. Tresel se je od razburjenja in komaj se je privlekel do Malka, ki je sedela v izbi in šivala. Sedel ji je nasproti in ni mogel izpregovoriti.

»Kaj vam je, stric?« se je prestrašila Malka. »Ali vam je slabo?«

»Se huje je,« je izjecljal Luka. »Hudič se je vgnezdil v naši hiši. Razrušil jo bo.«

»O Bog!« je kriknila žena, »kaj se je zgodilo?«

»Ali si res slepa in gluha,« je vprašal starček, »da ne vidiš in ne slišiš, kar čivkajo že vrabci na strehi? Tudi ti si kriva, da je tako.«

»Kaj je? Kako?« je trepetaje vprašala Malka.

»Ali ne vidiš Hane? Ne vidiš peg na njenem obrazu? Ne vidiš njenega telesa?« je dejal Luka.

»Hane?« je ostmela Malka.

»Da, Hane!« je pritrdil starček. »Le poglej jo!«

»Morda se pa le motite, stric? je podvomila Malka.

»Jaz nisem opazila.«

»Dejal sem, da si slepa,« je ugovarjal stric. »Moški sem, pa vendar vidim. Že davno sem videl.«

»Pa s kom?« je vprašala Malka. »Z nikomer ne govorim. Nikamor ne gre.«

»To je tisto!« je zamrmral Luka.

»Kaj?« je vprašala Malka in se zagledala v starčev od zadrege in od bolečine izmučeni obraz.

»Mislim...« je zajecjal starček, »da je v hiši, da je... pri nas.«

»Pri nas?« se je začudila Malka. »To ni mogoče. Kdo naj bi bil? Hlapec? Ne, ne, star je in grd. Tako daleč se ni izpozabila.«

»Premisli! In če nočeš, da bo zlo še večje, pregovori Luda, da jo spravi iz hiše. In iz vasi. Povedal sem!« je dejal razburjeno in odkreval iz sobe.

»On?« je kriknila Malka in strašna slutnja ji je zaprla sapo, jo zagrabil za srce. Toda zdela se ji je preveč grozna, da bi ji mogla varjeti.

»Ne, ne,« je podvomila. »Moti se. Star je in vidi strahove. — Luda in Hana?« je preudarila in zmajala z glavo. »Saj se mu sanja, sanja.« A kljub temu ni bila mirna. »In ko bi bilo vendarle?« je pomislila. Prepričati se moram. Govoriti moram z njo,« je sklenila in jo šla iskat.

Nasla jo je na vrtu in jo poklicala. Nerača in v zadregi je prišla Hana in ni se ji upala pogledati v oči. Bojazen, da jo je stric izdal, ji je poleđenela kri in misli. Sestra jo je gledala in, kakor da se je prebudila iz dolge slepote, spoznala da ji starček ni lagal, da je govoril resnico...

»Hana,« je izpregovorila z negotovim, tresočim se glasom: »Kako s teboj?«

»Kaj?« je skomignila Hana z rameni. »Tako je, kakor je. Saj vidiš.«

»Torej je res!« se je prestrašila Malka.

»Rekla sem,« je odgovorila Hana.

Mučen in dolgotrajen molk je presekala njen razgovor.

»O Bog!« je vzklila naposled Malka. »Kako si mogla? Kako?«

Hana je skomignila z rameni in ni odgovorila.

»S kom si?« je vprašala sestra potem in uprla svoje oči v Hano, kakor bi ji hotela s pogledom prodreti v dušo, ji iztrgati njeno skrivnost.

A Hana ni odgovorila.

»Sestra sem ti,« je silila Malka, »vsaj meni bi lahko zaupala.«

Toda Hana se ni dala pregovoriti. Nemo je strmela predse in iz njenih ust ni bilo besede.

Tedaj se je v Malki znova prebudila ora grozna slutnja. Udarila je v njeno dušo in jo preklala na dve, kakor strela krhko drevo. Le z največjim premaganjem in zatajevanjem je vprašala:

»Si ž njim?«

»S kom?« je vprašala Hana, kakor da ni razumela njene misli.

»Ž njim, z Ludom...« je izdala iz sebe in zahtela. Hana se je potuhnila in, kakor da je ogorčena nad to obdolžitvijo, dejala jezno in sirovo:

»Noriš, ali si že znorela?«

»Torej ni res?« je vzklila Malka pomirjeno in olajšano in nehala ihteti. Pogledala je sestro kakor začuden otrok in čuvstvo sramu in kesanja ji je napolnilo dušo.

Sport

Razpis mednarodne vztrajnosne smuške tekme na 50 km

Mariborski smučarski klub priredi 26. februarja t. l. pod pokroviteljstvom župana mesta Maribora g. dr. Franja Lipolda mednarodno vztrajnostno smuško tekmo na daljavo 50 km, in sicer za prehodni pokal »Mariborskega smučarskega kluba«. Start in cilj bosta pri Ruški koči. Pravico starta imajo vsi pri JZSS verificirani tekmovalci, stari nad 20 let, kakor tudi tujci.

Prijave sprejema »Mariborski smučarski klub« do 24. t. m. do 12. ure. Poznejše prijave, in sicer do 25. t. m. ob 20. uri, se sprejemajo proti dvojni prijavnini v Ruški koči. Tuji tekmovalci se morejo prijaviti preko svoje zveze na Jugoslovansko zimskosportno zvezo, Ljubljana, do 24. t. m.

Zrebanje bo 25. t. m. ob 21. uri v Ruški koči. Vsi tekmovalci morajo imeti s seboj tekmovalno legitimacijo in se podvreči dne 25. t. m. v Ruški koči zdravniškemu pregledu, ali pa predložiti zdravniško potrdilo klubskega zdravnika.

Nagrade: Prehoden pokal postane last tekmovalca, ki doseže dvakrat zaporedoma ali trikrat v presledkih najboljši čas. Pokal brani sedaj g. Stane Bervar (Smučarski klub Ljubljana), ki si ga je 22. januarja 1932 prvič priporil. Prvih osem tekmovalcev prejme posebne nagrade, in sicer prvo plasirani darilo mestnega župana g. dr. Lipolda, drugoplasirani pa umetniško plaketo, poklonjena od tvrdke »Huguenin Freres & Co., Le Locle, Švica«. Razglasitev rezultatov bo 26. t. m. ob 21. uri v Grajski klefi v Mariboru.

Tekme FISE zaključene. Včeraj je bila zaključena prireditev tekem FISE in sicer s smuško tekmo na 50 km. Startalo je 39 tekmovalcev, zastopnikov osmih držav, od katerih je prišlo na cilj 35. Rezultati so bili naslednji: 1. Saarinen

(Finska) v času 4:13:49,2, 2. Utterström (Švedska) 4:14:31,4, 3. Bergström (Švedska) 4:17:06, 4. Likaanen (Finska) 4:23:14,4, 5. Persson (Švedska) 4:25:07,2, 6. Hedlund (Švedska) 4:28:09,2, 7. Englund (Švedska) 4:29:35,4, 8. Inž. Novak (Češkoslovaška) 4:32:15, 9. Musil (ČSR) 4:33:12,2, 10. Cifku (ČSR), 11. Gstrein (Avstrija) 4:41:32,8. Od Jugoslovanov so startali Joško Janša, Smolej in Bervar. Janša je zasedel v času 4:42:35 20. mesto, Smolej v času 4:56:34 22. mesto in Bervar v času 5:17:35 34. mesto.

Zborovanje delegatov smučarskih klubov Jugoslavije bo v nedeljo 19. t. m. ob 10. uri dopoldne v restavraciji hotela »Meran« v Mariboru. Za udeležence je odobrena polovična vozna cena na železnici, in sicer od 18. do 28. februarja t. l.

Razvitje prapora »Mariborskega smučarskega kluba« bo ob priliki mednarodne smuške tekme na 50 km dne 26. februarja t. l. ob 7.30 na Pohorju pri Ruški koči. Kumovala bo gospa Ivanka Lipoldova.

Zimsko-sportni odsek SPD v Mariboru priredi svoj V. turnir tečaj v nedeljo 19. tm. Obe skupini se sestanejo v soboto pri Mariborski koči. Odhod iz Maribora ob 15. z Glavnega trga oziroma se pripravi poljuben prihod k Mariborski koči za one, ki bi popoldne ne bili prosti. Začetniki vežbajo v nedeljo dopoldne pod vodstvom spretnega smučarskega učitelja na Glazuti. Dobri in izvežbani vozači pa izvedejo svojo prvo uradno krmarsko vožnjo vzdolž Pohorja v enem dnevu, ki se bo ponavljala vsako leto, tako da bo ta krmarska vožnja postala nekakšna tradicionalna prireditev za smučarje. Vozilo se bo od Mariborske kočice mimo Ruške kočice, Klopne vrha, kočice na Pesku čez Planinko do Seniorjevega doma, od tam čez Veliko in Malo Kopo v Vuzenico. Priporočamo ta izlet vsem tekmovalcem 50 km tekme kot nekaj treninga in vabimo tudi one smučarje, ki bi se udeležili krmarske vožnje delno t. j.

od in do poljudne postojanke. Prijave in informacije v pisarni SPD, Aleksandrova cesta 35, telefon 2122. Turni vodja ing. E. Rungaldier.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Maribor - matična ima I. redno odborovo sejo v četrtek 16. t. m. ob 20. uri v društveni sobi. Zdravo!

Konjice

Iz občinske uprave. Pri občinski seji 7. t. m., na kateri se je rešilo več važnih lokalnih in osebnih zadev, se je sprejel tudi proračun občine in ubožnega sklada za leto 1933. Proračun izkazuje 390.632 Din dohodkov in prav toliko izdatkov, primankljaj v znesku Din 267.561 se bo kril s 186% doklado na neposredne državne davke. Ta doklada pa se bo predvidoma znižala, če bo banska uprava priznala terjatev občine v znesku okroglo Din 63.000 napram bivšemu okrajnemu zastopu. Proračun ubožnega sklada znaša dohodkov Din 25.000.— in prav toliko izdatkov. — V gradbeni odbor so bili izvoljeni zdravnik dr. Ante Goričar, zasebnik Alojzij Križnič in odvetnik dr. Ervin Mejak.

Odborova seja Okrajne hranilnice je bila po daljšem presledku 9. t. m. Na njej so se obravnavala razna važna vprašanja, ki so v zvezi s sedanjim težkim gospodarskim položajem. Soglasno se je tudi sklenilo, da Okrajna hranilnica ne prizna službene pogodbe, ki jo je svojčas sklenil bivši gerent hranilnice g. Franc Tovornik s tajnikom g. Mihaelom Kostajnskom in pride ta zadeva pred civilno sodišče.

Na seji cestnega odbora konjiškega okraja se je dne 9. t. m. sprejel proračun odbora za proračunsko leto 1933-34. Okrajne cestne doklade bodo ostale enake lani, t. j. okroglo 6%. Pet mest banovinskih cestarjev na raznih mestih banovinskih cest v okraju se razpiše. Izvr-

šijo se v kratkem nekatera nujna popravila na banovinskih oziroma občinskih cestah.

Zanimiva obsodba žreškega župnika. Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem je bila 8. t. m. razprava zoper župnika v Zrečah g. Josipa Bezjaka, ki je pisal žaljivo grozilno pismo tukajšnjemu okrajnemu glavarju g. dr. Mateju Suhaču. V pismu se obsojenec tudi sklicuje na moč in upliv g. dr. Korošca in bivšega ministra g. Vesenjaka, svojega sorodnika. Obtoženec je na razpravi priznal, da je pismo napisal. Sodišče je obsodilo obtožerca na mesec dni zapore in Din 600.— denarne kazni, pogojno za 2 leti.

Kmetijsko pisarno so otvorili v Topolškovi hiši tukajšnji okrajni kmetijski odbor, ter sadijska in vinarska podružnica. O tej instituciji bomo v kratkem poročali več. Že takoj ob otvoritvi pisarne jo je obiskalo preko 100 kmetov in prišlo po nasvete.

Priprave za streliški ples na pustno soboto 25. t. m. v vseh prostorih Narodnega doma v Konjicah, so v teku in je pričakovati obilnega obiska iz Celja, Maribora in Slov. Bistrice.

»Moj mož je tako važen svojih starih hlač, da jih ne mara sleči niti tedaj, ko jih operem.«

Mali oglasi

Razno

POZOR, CENA SVINJSKEMU MESU ZNIZANA!

Proj Din 10.— do 12.—, sedaj Din 8.— do 10.—. Tudi govedina od danes naprej vedno samo prvovrstna. Se priporoča mesarija Zemljč, Kralja Petra trg 1. 498

Prodaj

STAVBENE PARCELE

v Studencih na prodaj. Tudi proti dobrim vložnim knjižicam. Naslov v upravi lista. 494

NA PRODAJ

omara za obleko in perilo v zelo dobrem stanju. Vprašati v Dr. Karl Verstovškovi ulici št. 6. II. nadstr vrata 19 193

Sobo odda

ODDAM DVE VELIKI SOBI s štedilnikom. Solnčna lega Studenci, Kralja Petra c. 77. 497

NA STANOVANJE

in dobro domačo hrano sprejemem gospodično. Ruška cesta 29. I., prva vrata. 491

GOSPODA SPREJMEM

na hrano in stanovanje. Mlinska ulica št. 9, zadnja vrata. 478

ODDAM S 15. FEBRUARIJEM sobo z dvema posteljama in vsi oskrbo za Din 450.— dvema solidnima gospodom ali gospodičnima. Naslov v upravi »Večernika«. 501

Kupim

KUPIM LOKOMOBIL. Ponudbe na upravo lista pod šifro »75 PS«. 493

Dve veliki Lutzovi peči

uporabni za pisarne, dvorane ali bančne prostore ceneno na prodaj (interesenti naj se zglasijo v upravi »Večernika« dne vno med 9. in 10. uro.)

Stanovanje

STANOVANJE.

suho, solnčno, oddam mirni in pošten stranki. Dravska ulica 10. I., soba 11. 502

3-SOBNO STANOVANJE, krasno, s kopalnico in vsemi pritliklinami se s 15. februarjem odda. Naslov v upravi »Večernika«. 440

Službo išče

TRIJE DIJAKI

iščejo dve sobi. Naslove sob pustiti v upravi »Večernika«. 500

Posest

LEPO VILO

in hišo kakor tudi posestv ceneno na prodaj. Pisarna Rar. Posposka ulica 28. 504

Vljudno naznanjava cenj, občinstvu, da prevzameva dne 20. tm. staroznano, dobro renomirano

»pecerilsko in delikatesno trgovino

od g. Egona Schwaba v Gregorčičevi ul. 14

Cenj, občinstvu se priporoča za blag, naklonjenost

Slavko in Jožefa Fabian Maribor. Aleksandrova cesta 31